

Veteranen

Amsterdam, 1-7-2006

In mijn vorige column heb ik beweerd dat wegligging belangrijker is dan motorvermogen. Dat was in Staphorst goed te zien.

Misschien begrijp je niet meteen wat ik bedoel. Dat kan kloppen, want ik heb het niet over de SOBW-races op pinkstermaandag, maar over de veteranenraces die op de zaterdag vóór pinksteren werden verreden op hetzelfde circuit.

De AMBC Staphorst vierde z'n veertigjarig bestaan en organiseerde daarom voor de eerste keer wedstrijden met klassieke racemotoren, of zoals de zelf ook niet meer piepjonge berijders het noemen, ouwelullenraces.

Nieuwe fiets

Eén van de ouwe kerels die ik in Staphorst tegen het lijf liep, was mijn vriend Aalt Toersen. Voor de jonkies onder jullie zal ik even iets uitleggen. Aalt was ooit fabrieksrijder voor Kreidler en voor Jamathi. Hij won zes Grands Prix en het scheelde maar één puntje of hij was wereldkampioen 50 cc geworden.

Aalt rijdt tegenwoordig veel van die veteranenraces en hij had een lucratief aanbod om datzelfde weekend te komen rijden in een grote Franse wedstrijd. Waarom was hij dan toch hier?

"Tja, ik ben in Staphorst geboren, en als de AMBC dan z'n jubileum viert, kan ik niet wegblijven", zei hij. "En het is ook een mooie gelegenheid om mijn nieuwe fiets te proberen. Die loopt hárd!"

Nieuwe fiets? Ja, Aalt bouwt replica's. Maar ik geloof dat je in zijn geval niet van replica's kunt spreken. Hij maakte destijds bij Van Veen Kreidler ook de raceframes, dus als hij er nu weer eentje bouwt, is dat geen nagemaakte, maar een originele, ook al is het bouwjaar 2006.

Stunt

Motorisch wordt de boel ook gewoon doorontwikkeld, net als bij de SOBW dus. Maar er zijn wel een paar verschillen. De veteranen gebruiken een 28 mm carburateur terwijl onze Expi-klasse zich moet behelpen met 20 mm. En het gaat niet om de diameter maar om het oppervlak: door een 28 mm carburateur kan evenveel als door twee 20 mm exemplaren! Een goede veteraan heeft dus echt wel meer vermogen dan de snelste fietsen bij de SOBW.

Nog meer verschillen: een veel lagere en smallere stroomlijn, een minimumgewicht van 55 kilo (Expi 70 kg), en het totaalgewicht van machine plus rijder is vrij. Kortom: daar zit wel gang in.

Dat vond het publiek ook. Ik kreeg van alle kanten te horen: "deze échte dingen gaan toch veel harder dan die brommers van jullie!"

Hier moest worden ingegrepen....

Natuurlijk waren er onder de toeschouwers ook SOBW-rijders. Staphorst is een waar broeiest van 50 cc-coureurs. Sommigen geloven zelfs dat SOBW de afkorting is van "Staphorster Organisatie Brommer Weggraces" (aan scooters doen ze niet in Staphorst).

Een van die SOBW-ers was Harm Dunnik. Harm stond bij de eerste tien in de tussenstand voor het kampioenschap en was dus een redelijke vertegenwoordiger

van het gemiddelde Expi-niveau. Harm had zijn pak, zijn helm en zijn brommert bij zich, en de organisatie voelde ook wel iets voor een stunt...

Rommelremmen

Zo gezegd, zo gedaan. Harm stelde zich met zijn Expi-machine op tussen de 50 cc-veteranen. De jongeheer Dunnik had kopstart, maar de zestigjarige Aalt had hem vóór de eerste bocht al te pakken. Zijn Kreidler liep écht hard! Maar je weet wat ik heb gezegd over motorvermogen en wegligging....

Om een lang verhaal zo kort te maken dat het in deze column past: Harm liep vier seconden per ronde uit en het scheelde aan het eind maar één rondje of hij had Aalt gelapt!

Zo, nu wist iedereen wat ik al lang wist: bij de SOBW wordt echt geraced.

Ik heb Harm hartelijk bedankt en ben vervolgens Aalt een beetje gaan jennen.

Banden? Een Expi-fiets staat op straatbanden en Aalt's GP-Kreidler staat op Bridgestone racebandjes. Wel smal, maar met een echte competition compound anno 2006. Nee, daar kon het niet aan liggen.

Frame dan? Expi-frames zijn meestal afkomstig van een Honda RS 125 productieracer, dus die zijn wel goed. Maar Aalt's buizenframes zijn ook niet verkeerd.

Remmen? De veteranen mogen geen schijfremmen hebben maar moeten zich redden met trommelremmen (ik heb er zelf mee geraced; ik noem ze 'rommelremmen'). "En mijn voorrem was hartstikke slecht", zei Aalt. Maar dat zei hij pas ná de race. Als hij het nou van tevoren had gezegd...

Vering? Dát is het. Het ouwe spul kan niet tippen aan een moderne upside-down voorvork en een aan alle kanten instelbare achterschokbreker. Dus als je je rondetijden wilt verbeteren, weet je waar je moet zoeken.

mp3-speler

Aalt vertelde me nog een mooi verhaal over het opvoeden der jeugd. Hij geeft tegenwoordig les op het VMBO en om de kids een beetje bij de les te houden had hij in het klaslokaal een GP-machine neergezet. Natuurlijk daagden de leerlingen hem uit om het ding een keer te starten. Aalt waarschuwde dat dat wel eens erg lawaaiig kon worden, want het apparaat was ongedempt. Maar de jeugd lachte hem uit: die was disco's en mp3-spelers gewend.

De machine, die op de bok stond, werd gestart door middel van een ruk aan het achterwiel. Daarna accelereerde Aalt tot zestienduizend toeren in de zesde versnelling met zijn voet op de achterrem, het gas vol open en de deur dicht.

Ze weten het nu: een Kreidler kan harder dan een mp3-speler.

Frits Overmars